

คอลัมน์: ก้าวไปกับคุณอำนวย (Fly together)

“สำหรับดิฉัน คุณอำนวยเปรียบเหมือนวิชาชีพครูหรือเรือจ้างค่ะ”

ซรัสนิกุล ยิ้มบุญณะ หัวหน้าหน่วยวิจัยการพยาบาล ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลศิริราช ให้คำจำกัดความของคุณอำนวยในมุมมองของเธอว่าอย่างนั้น ก่อนจะเล่าถึงประสบการณ์ในการทำหน้าที่คุณอำนวยของตัวเองให้เราฟัง

“ในมุมมองของดิฉัน คุณสมบัติที่ดีของคุณอำนวยคือ ต้องมีจิตอาสาและมีความยินดีในการช่วยเหลือผู้อื่น มีความจริงใจและมีศิลปะในการพูด พูดให้คนที่เข้ามาปรึกษารู้สึกเป็นบวก คนที่จะเป็นคุณอำนวยได้เรื่อง ‘ใจ’ ต้องมาก่อน เรื่องทักษะต่างๆ เป็นเรื่องรอง สามารถฝึกฝนกันได้ ดิฉันเหลือเวลาในชีวิตการทำงานอีกไม่มากนักก็จะเกษียณอายุแล้ว ช่วงเวลาที่เหลืออยู่ดิฉันตั้งใจจะเตรียมบุคลากรรุ่นต่อไปให้พร้อมเพื่อให้องค์กรอยู่ได้และอยู่อย่างมั่นคง ฝ่ายการพยาบาลฯ ต้องการบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ เห็นประโยชน์ขององค์กรเป็นสำคัญ สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีของนักวิจัย และปฏิบัติการวิจัยด้วยความถูกต้อง โดยยึดหลักจรรยาบรรณนักวิจัยและจริยธรรมการวิจัยในคน สำหรับการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยของฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลศิริราช แบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ **ระยะต้นน้ำ ระยะกลางน้ำ และ ระยะปลายน้ำ**”

“ระยะต้นน้ำ คือ ที่ศิริราชได้จัดเวทียกย่องและให้กำลังใจกับนักวิจัยที่มีผลงานดีเด่นเป็นประจำ ทำให้คนเริ่มสนใจอยากเข้ามาทำงานวิจัยมากขึ้นกว่าเดิม R2R ติดตลาดมากขึ้น อาจารย์ อัครินทร์และทีมกรรมการวิจัยฝ่ายการพยาบาลฯลงพื้นที่ไปพบปะกับผู้สนใจจะทำงานวิจัยกับเรา ทำให้สามารถประเมินได้ว่าใครที่สนใจอยากทำ R2R กับเราจริงๆ ถ้าคนที่ถูกผู้บังคับบัญชาสั่งมาแต่ส่วนตัวแล้วเขาไม่อยากทำ แบบนี้จะไม่รอด ทุกข์ทั้งเราและเขา นอกจากนี้ การลงไปคลุกคลีกับคนหน้างานจะทำให้สามารถสกรีนได้ว่า ปัญหาเหล่านั้นสามารถพัฒนาเป็นคำถามวิจัยได้หรือไม่มีโอกาสที่จะนำไปใช้งานได้จริงไหม ต้องให้เขาระเบิดจากข้างใน ดังพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ถ้านักวิจัยสมัครใจที่จะทำวิจัย ปัญหาวิจัยมาจากปัญหาการทำงาน และอยากแก้ไขปัญหานั้น อย่างนี้สำเร็จไปกว่าครึ่งแล้ว เพราะนักวิจัยมีพลังในตัวเอง ซึ่งน้องๆ ในทีมของดิฉันเป็นคน

จิตใจดี มีจิตใจที่อยากช่วยเหลือโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน คิดถึงประโยชน์ขององค์กรมากกว่าตัวเอง
ทุกคนจึงทำหน้าที่คุณอำนวยอย่างเต็มที่”

“ระยะกลางน้ำ เป็นช่วงรอยต่อระหว่างการค้นหาปัญหาการวิจัยและการเหลาคำถามให้
แหลมคม หน้าที่ของคุณอำนวยคือทำให้เกิดความชัดเจนว่าขนาดของปัญหามากน้อยเพียงใด เคยมี
การทำวิจัยหรือไม่ กลุ่มตัวอย่างคือใคร การแก้ปัญหาหรือ Intervention ของการวิจัยต้องมีความ
ชัดเจน ผลลัพธ์คืออะไร ต้องได้ flow ของการวิจัยเพื่อให้เกิดความเข้าใจและชัดเจนยิ่งขึ้น จากนั้นจึง
เข้าสู่ขั้นตอนการเขียน proposal นอกจากนี้ คุณอำนวยต้องลงไปพบนักวิจัย ให้คำปรึกษาแก่นักวิจัย
เป็นระยะๆ ในลักษณะกัลยาณมิตร ทำให้เขารู้สึกว่าเรามาช่วยเหลือไม่ได้มากดั้น ต้องรู้จักเอาใจเขา
มาใส่ใจเรา รู้จักผ่อนปรนและยืดหยุ่น จะทำให้การทำงานราบรื่นและเกิดความสบายใจทั้งสองฝ่าย ที่
สำคัญงานวิจัยจะสามารถลุล่วงไปได้ด้วยดี ต้องอาศัยการทำงานร่วมกันระหว่างทีมคุณอำนวย ทีม
ผู้บริหาร และนักวิจัย”

“ระยะปลายน้ำ เป็นระยะที่คุณอำนวยจะช่วยดูแลให้นักวิจัยสามารถเขียนรายงานวิจัยได้
ช่วยอ่านและช่วยเสนอแนะในการเขียนให้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ทำให้สามารถตีพิมพ์ในวารสารได้
จากนั้นก็ส่งเสริมให้เกิดการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์จริงหน่วยงานศิริราชจะมีการประชุมเพื่อ
เผยแพร่ผลงาน รวมทั้งจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งหากงานวิจัยเรื่องใดสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ใน
วงกว้างได้ อาจารย์อัครินทร์และทีมกรรมการวิจัย ฝ่ายการพยาบาล จะเชิญผู้ที่เกี่ยวข้องมาร่วมทีม
เพื่อให้เกิดการนำไปใช้อย่างแพร่หลาย ที่สำคัญคือ ต้องรายงานให้ผู้บริหารรับรู้ จะได้นำผลงานวิจัยไป
กำหนดเป็นนโยบายขององค์กรต่อไป”

“การที่ R2R จะประสบความสำเร็จได้นั้นต้องประกอบด้วย 4 หลักใหญ่ๆ คือ **หนึ่ง** โครงสร้าง
ขององค์กรและทีมที่รับผิดชอบบริหารจัดการเพื่อให้เกิดงานวิจัย **สอง** ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยทุก
ภาคส่วนต้องเข้าใจปรัชญาของการทำ R2R **สาม** ต้องเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างงานวิจัยและการนำ
ผลวิจัยมาใช้ และ **สี่** การทำงานวิจัย R2R และการพัฒนาคุณภาพ (HA) ต้องไปด้วยกัน”

“สำหรับดิฉัน คุณอำนวยเปรียบเหมือนวิชาชีพครูหรือเรือจ้างคะ เป็นงานที่คอยสนับสนุนอยู่เบื้องหลัง เป็นผู้ปิดทองหลังพระ เพราะเราไม่มีผลงานวิจัยเป็นของตัวเอง แต่เราก็มีความสุขและภูมิใจที่ได้ทำ ถ้าวันใดผลงานวิจัยที่เราเป็นผู้สนับสนุนสำเร็จลุล่วง จนน้องๆ ได้ขึ้นเวทีเพื่อนำเสนอผลงาน หรือได้ดีพิมพ์เผยแพร่ผลงาน เราจะรู้สึกยินดีและภูมิใจกับน้องๆ ยิ่งเมื่อผลงานวิจัยชิ้นนั้นๆ ถูกนำไปใช้ประโยชน์ต่อผู้ป่วย เราก็จะยิ่งภูมิใจเพิ่มขึ้นอีก เป็นความสุขที่เหนือกว่าความสุข เรียกว่า ‘ปิติ’ ดิฉันเคยบอกน้องๆ ให้หา ‘ปิติ’ ของตัวเองให้เจอ แล้วเขาจะมีเครื่องหล่อเลี้ยงใจ”

“ดิฉันชอบคำพูดของ **นายแพทย์ทอง ประสานพานิช** ประธานเครือข่าย R2R ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ว่า *คุณค่าของงานวิจัยจะยิ่งสูงขึ้นไปอีกถ้านำไปปฏิบัติและส่งผลดีโดยตรงต่อผู้มารับบริการ ทุกผลงานมีคุณค่าในตัวเอง ดังนั้น ผลงานที่ไม่ได้รับรางวัลไม่ได้หมายความว่ามีความค่าน้อยกว่ากัน เส้นทางที่เรากำลังก้าวเดินไปเป็นเส้นทางของการพัฒนาตนเอง เพื่อสร้างคุณค่าและความสุขจากการทำงานประจำ โดยมีคุณประโยชน์แก่ผู้ป่วยหรือผู้รับบริการเป็นเป้าหมาย”*

“สิ่งที่ดิฉันอยากเห็นในอนาคตคือ พยาบาลมีการปฏิบัติงานโดยใช้ผลงานวิจัย มีความรู้และสามารถตอบผู้อื่นได้ว่า ทำไมจึงทำการพยาบาลนี้ ดิฉันเชื่อว่า งานวิจัยทำให้คนเรารู้จักคิดอย่างมีเหตุและผล และคิดรอบด้านมากขึ้น”

“สำหรับใครที่รู้สึกท้อเวลาเจออุปสรรคระหว่างการทำงาน ให้กลับมาทบทวน คิดพิจารณา และแก้ไขปัญหอย่างมีสติ การพูดคุยกับทีมงานจะช่วยให้เราสามารถหาทางออกให้กับปัญหาได้ ที่สำคัญ ต้องรู้จักปล่อยวางในบางเรื่องที่เราแก้ไขไม่ได้ หาเพื่อนปรับทุกข์และให้กำลังใจซึ่งกันและกัน ถ้าเหนื่อยนักก็หยุดพักสักนิด หาเวลาไปเติมไฟให้ตัวเองบ้าง และอย่าลืมหา “คุณปิติ” ให้เจอเพื่อหล่อเลี้ยงใจตัวเองให้มีพลังในการทำงานต่อไปนะคะ” ชรัสนิกุลกล่าวทิ้งท้าย

แหล่งข้อมูล/บุคคล (Source/person) : ชรัสนิกุล ยิ้มบุญณะ หัวหน้าหน่วยวิจัยการพยาบาล ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลศิริราช